

PAVEL BRÁZDA

MEZI ZAČÁTKY A KONCI III.

Galerie Klatovy / Klenová, příspěvková organizace Plzeňského kraje

Zámek Klenová 24. 7. – 25. 9. 2016

www.gkk.cz

Vernisáž v sobotu 23. 7. 2016 v 15 00 h

Úvodní slovo kurátorka výstavy Lucie Šiklová

Výstava potrvá 24. 7. – 25. 9. 2016

Janovice nad Úhlavou, Zámek 1

Červenec, srpen: pondělí - neděle, 9 00-12 00, 12.30-18 00 hod

Září: úterý - neděle, 9-12, 12.30-17 hod

www.gkk.cz

www.pavelbrazda.cz

Originální dílo Pavla Brázdy (21. 8. 1926) vznikalo v důsledku politické situace v období po únoru 1948 do roku 1989 ve skrytu. S manželkou, malířkou a sochařkou Věrou Novákovou vedle sebe rozvíjeli zpočátku veristický a později znakový styl, který postupně oba uchopili po svém. Unikali pozornosti a dostali se zákonitě mimo hlavní trendy uměleckého spektra. Tato skutečnost podpořená bytostnou nezávislostí obou umělců vedla k tomu, že vznikla a nadále vznikají dvě zcela svobodná díla.

Brázda původní staromistrovskou malbu na čas vystřídal existenciálně laděnými figurálními informelními strukturami. I v této poloze však stále zůstává u sdělnosti a čitelnosti. Neustále má zaměřeno na člověka. Neintelektuálním programem oslovuje ve svém věku i nejmladší generaci, která je ke značné části současné umělecké produkce skeptická. Nachytává ji na zdánlivou absenci individualismu a na univerzalitu, která je současnosti blízká. Současný Brázda vychází ze svých starších náčrtků a situací ze starších obrazů. Původní kresby transformuje pomocí digitální techniky na plátno. S urputností sobě vlastní chrlí na počítači obrazy v několika barevných variantách a jeho současná tvorba tak ústí do warholovsky masové výroby. Jednoduchý znakový rukopis asociuje Keitha Haringa (1958 - 1990), umělce o pár generací mladšího, který se proslavil zkratkovitými figurkami a malováním na zdi ve světových velkoměstech. Haring je ve světě umění považován za zakladatele vizuálního jazyka 20. století, Brázda (1926) tímhle jazykem suverénně hovoří víc než o čtvrtstoletí zpět i dopředu. Se svým přístupem má zároveň blízko k mexickým muralistům 20. let 20. století a časově aktuálnějšímu streetartu, které spojuje kromě zdí jejich sociální rozměr. Právě ten Brázda naplňuje od začátků tvorby dodnes.

Pavel Brázda vědomě rezignoval na malbu a podřídil se myšlence. Nepotřebuje rozkoš vytváření malířského rukopisu. Namísto palety míchá barvy v počítači. Po barvami potřísněném plášti a vůni terpentýnu se mu nestýská. Dotáhl renesanční paragone – co je víc, sochařství, nebo malba? - ještě dál. Představě aury, pocházející z hmoty malby vzešlé z Mistrovy ruky neholduje. Zvolil nematerialistickou cestu skutečného idealisty.

Brázdův „pozemský surrealismus pro prosté lidi“ funguje podobně jako středověká biblia paupera nebo současný komiks. V roce 1943 Pavel Brázda založil s Jaroslavem Dreslerem tzv. hominismus, umění o lidech a pro lidi. V

centru pozornosti stojí vždy člověk. Brázda postupně vybudoval vlastní fiktivní svět na principu středověké morality. Je to svět postav, které mají svůj zcela konkrétní původ a spojují je běžné lidské a institucionální vztahy. Brázda jej převádí do světa alegorických pojmů, světa, který je obrazem jeho vitálně pozitivistického a především humanistického světového názoru. Celým jeho dílem se táhne osobní příběh, který jako by byl jeho hnacím motorem. Situace na obrazech představují jeho autobiografii, ovšem převedenou v soubor obecně platných podobností. Zobrazené výjevy vyjadřují archetypy - stavy lidské duše. A autor, vzhledem k životním zkušenostem, nakládá s intimními tématy svého životního příběhu stále více s příznivým odstupem a svobodněji. Skrze situační etudy vyjadřuje stavy lidské duše a svůj pohled na svět. Svět tady a teď, s teplým, životadárným slunkem na nebi, má rád. Letos devadesátiletý Pavel Brázda naději nehledá někde za-, ale právě ve věčném koloběhu tady a teď.

Lucie Šiklová



PAVEL BRÁZDA

*21. srpna 1926 v Brně

Žije a pracuje v Praze

Studia

1945 – 1946 Masarykova univerzita v Brně, Dějiny umění a filosofie

1946 – 1947 VŠUP v Praze, ateliér E. Filly (vyloučen pro nezáměr o studium)

1947 – 1949 AVU v Praze, ateliér V. Sychry (vyloučen spolu s Věrou Novákovou po politických prověrkách)

1950- 1952 Vyšší škola uměleckého průmyslu v Praze

Ceny

1992 Cena Revolver Revue za rok 1991

2007 Osobnost roku

2008 Státní vyznamenání za zásluhy o stát v umění, vráceno roku 2013 prezidentovi Václavu Klausovi pro nesouhlas s dovršením jeho politiky a způsoby jejího prosazování

Velmi stručný výběr výstav autorských i společných

1976 Věra a Pavel Brázdovi – obrazy a kresby, Divadlo v Nerudovce, Praha

1989 Minulost a Budoucnost ve Vinohradské tržnici, společná výstava, Vinohradská tržnice, Praha

1989 Czechosłowacja - sztuka młodej generacji, společná výstava, Strefa Zero, Wrocław

1990 Czechosłowacja - sztuka młodej generacji, společná výstava, Galerie mladých, U Řečických, Praha

Polymorphie: Kunst als subversives Element Tschechoslowakei 1939-1990, společná výstava, Martin-Gropius-Bau, Berlín

1992 Pavel Brázda, Věra Nováková, 50. léta, PKC Ženské domovy

Pavel Brázda, Šlápnutí do hovna, Zlomky z 30. - 80. let, Galerie bratří Čapků, Praha

1994 Pavel Brázda, 100 xeroografií ze série Zázračný svět, klub Ve Smíchově, Praha

1996 Jitro kouzelníků? II. Ztráty a nálezy, společná výstava, Veletržní palác, Národní galerie v Praze

1998 Pavel Brázda, Pestré hlavy, Galerie Litera, Praha

2000 Pavel Brázda: S klidem k lidem, Mánes, Praha

Pavel Brázda, Obluda čeká, obluda má čas, Moravská galerie v Brně, Brno

Pavel Brázda, Věra Nováková: Reliéfni a strukturální obrazy z 1. poloviny 60. let, Galerie Millennium, Praha

2000 Pavel Brázda, Věra Nováková, Státní galerie ve Zlíně, Zlín

100 + 1 uměleckých děl z dvacátého století / 100 + 1 Art Works of the Twentieth Century, společná výstava, Dům U Černé Matky Boží, Praha

2001 Pavel Brázda: Pestré hlavy ve Frontě, Galerie Fronta, Praha

2002 Pavel Brázda: Výstava výstav, Galerie bratří Čapků, Praha

2004 Pavel Brázda, Závodníci 1954 - 2004, Galerie Navrátil, Praha

2005 Pavel Brázda, Barevné obrázky 2004, Galerie Litera, Praha

Mezinárodní bienále současného umění / International Biennale of Contemporary Art 2005, společná výstava, Praha, Praha

2006 Pavel Brázda, Veletržní palác, Národní galerie v Praze, Praha

2007 Pavel Brázda, Nové obrazy malované elektřinou, Galerie Navrátil, Praha

2008 Pavel Brázda, České centrum Paříž

2009 Pavel Brázda, Ukázka z Lidské komedie, Galerie 5. patro, Praha

2010, Pavel Brázda, Ještě není konec světa, Galerie 5. patro, Praha

2010 Pavel Brázda, Věra Nováková, Jiří Sobotka, Práce z let 1948-1958, Galerie Ztichlá klika, Praha

2011 Pavel Brázda, Pokračování Lidské komedie, Galerie 1. patro, Praha

2012 Pavel Brázda, Přehlídka díla 1949 – 2012. Galerie Proun, Moskva

2013 Lidská komedie, Obecní dům, Praha

Pavel Brázda, Dům umění, Horní Počernice, Praha

2014 Pavel Brázda, Hra, Galerie Nová Síň, Praha

Pavel Brázda, Z minulosti do současnosti, Galerie 1. patro, Praha

2015 Mezi začátky a konci I., Galerie U Betlémské kaple

Pavel Brázda, Labyrint, Artkunst galerie, Praha

2016 Mezi začátky a konci II., GASK, Kutná Hora

Zastoupení

Sbírka moderního a současného umění Národní galerie v Praze

Galerie Středočeského kraje GASK, Kutná Hora